

**Παρέμβαση Κ. Σημίτη. Απόσπασμα.
(Συζήτηση για Present State of the World)**

Είναι φανερό ότι η επιστημονική και τεχνολογική εξέλιξη θα συνεχίσει να προκαλεί σημαντικές αλλαγές στις συνθήκες παραγωγής, στις επικοινωνίες, μεταφορές κλπ. Η σκέψη ότι κάποια στιγμή θα υπάρξει ανάπαυλα και δεν θα διαταράσσονται πια οι υπάρχουσες ισορροπίες είναι εκτός πραγματικότητας. Η ανάγκη μιας συνεχούς προσαρμογής, πρόβλεψης και σχεδιασμού για το μέλλον θα είναι πάντα επίκαιρη και γι' αυτό ένα μόνιμο πολιτικό αίτημα. Χρειάζονται νέα εργαλεία. Ας πάρω ως παράδειγμα την ατομική ενέργεια. Η άποψη, ότι παρά τους υπάρχοντες φόβους αποτελεί αναγκαιότητα, δεν με βρίσκει σύμφωνο. Έχουμε εξαντλήσει τη συζήτηση για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, το φυσικό αέριο, τις πολιτικές εξοικονόμησης, ιδιαίτερα για χώρες που έχουν σοβαρά περιθώρια σ' αυτές τις κατευθύνσεις; Αν τα πράγματα επιβάλλουν την ατομική ενέργεια πρέπει προηγουμένως να λύσουμε ορισμένα θέματα όλοι από κοινού. Να συμπέσουμε στην άποψη, τότε είναι ακίνδυνα τα πυρηνικά απόβλητα, ποιοί έλεγχοι της παραγωγής είναι επιβεβλημένοι, πώς διενεργούνται. Σήμερα στην Νοτιοανατολική Ευρώπη υπάρχουν χώρες, όπως η Αλβανία, η Βουλγαρία ή η Τουρκία που θέλουν να εγκαταστήσουν εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρισμού με πυρηνική ενέργεια. Ποιος εγγυάται τη δική μας ασφάλεια; Οι προμηθευτές; Πιστεύω ότι οι όποιες εγγυήσεις τους δεν αρκούν. Χρειάζεται ένα πλέγμα ρυθμίσεων, που θα

αποφασιστεί διεθνώς και θα εφαρμόζεται από μία υπερεθνική αρχή.

Ας πάρουμε ως δεύτερο παράδειγμα τις διεθνείς χρηματαγορές. Είναι διαδεδομένη η άποψη, ότι η κρίση που προκλήθηκε από τα επισφαλή δάνεια είναι μία από τις κρίσεις που παρουσιάζονται κατά καιρούς στις αγορές. Δεν επιβάλλονται νέες ρυθμίσεις. Πιστεύω, αντίθετα ότι η κρίση έδειξε ότι στις χρηματαγορές έχουν δημιουργηθεί καταστάσεις, που διαφεύγουν οποιουδήποτε ελέγχου και γι' αυτό μπορούν να προκληθούν πολύ σοβαρές επιπτώσεις. Ας συνειδητοποιήσουμε, ότι στις Ηνωμένες Πολιτείες τράπεζες επενδύσεων και άλλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις χρηματαγορές δεν υπόκεινται σε ελέγχους, όπως και τραπεζικά προϊόντα, όπως τα δομημένα ομόλογα δεν είναι υποχρεωμένα να πληρούν τους όρους προστασίας του κοινού και διαφάνειας που πληρούν οι εισηγμένες στο χρηματιστήριο μετοχές. Υπό τις προϋποθέσεις εκείνο που συνέβη με τα δομημένα ομόλογα μπορεί οποτεδήποτε να επαναληφθεί με ένα «νέο προϊόν» και σε μεγαλύτερη έκταση. Χρειάζονται ρυθμίσεις στις ΗΠΑ, στη Μ. Βρετανία αλλά και διεθνώς. Για παράδειγμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορούσαν να απαγορευθούν οι δραστηριότητες επενδυτικών τραπεζών και οργανισμών με έδρα σε φορολογικούς παραδείσους ή χώρες που δεν εφαρμόζουν κανόνες ελέγχου ανάλογους με εκείνους που ισχύουν στις χώρες της Ένωσης. Θα έπρεπε επίσης να τεθεί ως προϋπόθεση της κυκλοφορίας «τραπεζικών προϊόντων» ότι αυτά θα υπακούουν στους όρους διαφάνειας και πληροφόρησης όπως τα χαρτιά, τα οποία διαπραγματεύονται στο χρηματιστήριο. Οι τραπεζικοί οργανισμοί μάχονται τους ελέγχους και επισείουν το

φόβο της κατάρρευσης των αγορών, εάν υπάρξουν. Σε όλες τις οικονομίες της αγοράς υπάρχουν για τραπεζικές δραστηριότητες κανόνες. Οι τράπεζες παρά τους κανόνες αυτούς πραγματοποιούν σημαντικά κέρδη και η τραπεζική αγορά δεν κατέρρευσε. Εκείνο που χρειάζεται έλεγχο είναι η αυθαιρεσία και η εκμετάλλευση που σήμερα εν ονόματι της ελευθερίας της αγοράς είναι χωρίς φραγμό. Οι έλεγχοι όμως δεν μπορούν να είναι εθνικοί μόνο. Πρέπει να είναι αποτέλεσμα διεθνούς συνεργασίας και διεθνούς εμβέλειας.